

L'ILLA DEL TRESOR

transeduca✓

www.transeduca.com

OBJECTIUS GENERALS

- Apropar els alumnes a l'art del teatre.
- Afavorir el desenvolupament de la imaginació i la curiositat per part de l'alumnat.
- Reforçar les activitats culturals i potenciar-les davant l'alumnat.
- Treballar la competència comunicativa lingüística dels alumnes.
- Desenvolupar capacitats descriptives, interpretatives i argumentatives en l'alumnat.
- Utilitzar estratègies que afavoreixin el procés de comprensió lectora.

OBJECTIUS ESPECÍFICS DE L'OBRA

- Potenciar la capacitat imaginativa i creativa de l'alumnat en relació a les novel·les d'aventures.
- Conèixer la literatura clàssica juvenil.
- Potenciar l'esperit de superació enfront els reptes personals.
- Conèixer les parts d'un vaixell i els elements vinculats amb la navegació.
- Confeccionar un mapa elemental, llegir-lo i orientar-s'hi.

NOTA PER ALS PROFESSORS I PROFESSORES

Aquesta guia està destinada als alumnes de primer i segon d'ESO i pretén ajudar l'alumnat a assimilar els continguts de l'espectacle *L'illa del tresor*. Hem intentat que tots els exercicis siguin versàtils a fi i efecte que puguin ser adaptats a la seqüència didàctica. Les fitxes tenen exercicis per a abans i després de la representació, i les activitats possibiliten diferents temporitzacions. La guia és una proposta d'activitats diverses on es treballen aspectes com el raonament, la recerca d'informació, la comprensió lectora, etc. Seguidament adjuntem un glossari on podeu trobar la classificació de les activitats:

EXERCICIS DE REFLEXIÓ

EXERCICIS DE RECERCA D'INFORMACIÓ

EXERCICIS DE COMPRENSIÓ LECTORA

EXERCICIS DE COMPRENSIÓ ESCRITA I VERBAL

EXERCICIS DE COMPRENSIÓ CONCEPTUAL

EXERCICIS DE RELACIÓ

EXERCICIS D'ANÀLISI I DESCRIPCIÓ

EXERCICIS D'OBSERVACIÓ

EXERCICIS D'ORIENTACIÓ ESPACIAL

**EXERCICIS DE RESOLUCIÓ DE PROBLEMES
MATEMÀTICS**

ABANS DE L'ESPECTACLE

1. INTRODUCCIÓ

Aquesta novel·la d'aventures és una de les obres més conegudes de Robert Louis Stevenson, escriptor escocès d'històries fantàstiques com *L'estrany cas del Dr. Jekyll i Mr. Hyde*.

L'illa del tresor explica les experiències i perícies d'un grup d'aventurers que inicien la recerca d'un tresor enterrat en una illa. Aquesta novel·la es va publicar l'any 1883. És una obra que ens endinsa en una expedició a terres llunyanes i desconegudes, en un context de perills, pirates, baralles...

1.1.- Què en penses, de les aventures de pirates? Com t'imagines que vivien, en aquella època?

1.2.- Si fossis un pirata, què t'enduries a l'illa del tresor?

1.3.- L'obra es va escriure l'any 1883. Busca esdeveniments d'aquesta època i fes-ne una llista cronològica, tenint en compte aspectes com ciència i tecnologia, art i literatura, esports, música, etc.

1.4.- L'obra es basa en la recerca d'un tresor per part del protagonista. Organitzeu un debat amb tota la classe on respongueu les següents qüestions:

a) Quins tresors creieu que hi ha en la nostra època: família, amics, feina, diners, poder, etc.?

b) Què creieu que valoren les persones en l'actualitat?

c) Creieu que tothom està preparat per afrontar els nous reptes?

2. AUTOR

Robert Louis Stevenson va néixer a Edimburg, capital d'Escòcia, el 1850. Va ingressar a la universitat d'Edimburg com a estudiant d'enginyeria nàutica, però no va arribar a exercir mai. També es va iniciar en l'estudi de les lleis, però es va adonar que el que més li agradava era llegir i escriure sobre el món que imaginava.

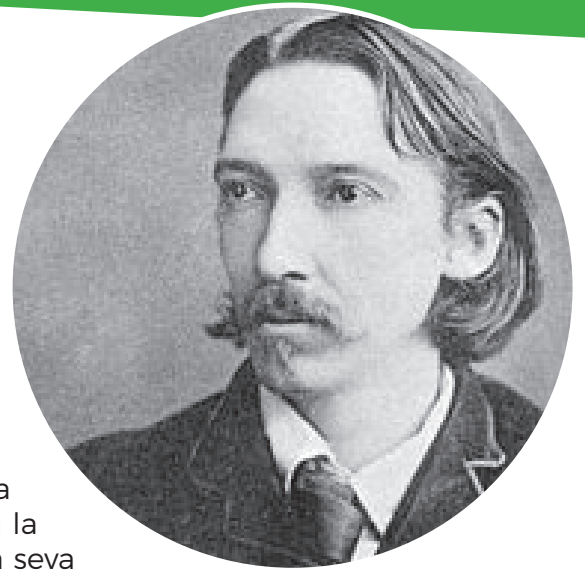
Els seus problemes de salut el van fer viatjar per tot el món, ja que havia de buscar climes més benignes, fet que marcaria la seva literatura. En una de les estades a França va conèixer la seva esposa, Fanny Vandergrif Osbourne. En aquell moment l'obra literària de Stevenson havia començat feia temps -ja sigui amb relats de viatges i assajos-, revelant en ell un escriptor de gran sensibilitat creativa i llenguatge amè, però és a partir del seu casament que comencen a sorgir les novel·les que més endavant es convertiran en universals. El matrimoni es va traslladar a Edimburg, després a Davos, Suïssa, i finalment es va instal·lar en una finca al balneari de Bournemouth. Tres anys més tard van partir cap a Nova York.

Diu la llegenda que quan es va escriure *L'illa del tresor*, l'autor la va dedicar a Samuel, fill de la seva esposa. La novel·la es va catalogar com una novel·la juvenil i d'aventures feta per un adolescent i llegida cent mil vegades per successives generacions de totes les edats, però que, incomprensiblement, en el seu temps no va ser acceptada com es mereixia. És de suposar que, a causa de les males crítiques, la fràgil salut d'Stevenson es ressentí i li va complicar una congestió pulmonar amb una altra de renal, cosa que el va obligar a estar un llarg temps de convalescència.

A principis de 1886 es va publicar *L'estrany cas del Doctor Jeckyll i Mr. Hyde*, que el va convertir en cèlebre escriptor ben pagat de la nit al dia. Novel·la curta que va estar a punt de desaparèixer, quan el primer original va ser destruït (no queda clar si va ser el propi autor o la seva esposa, espantada pel terrorífic argument); afortunadament Stevenson va reescriure el tema, que no ha perdut vigència a pesar del temps que ha passat, ja que tracta de l'infern de les addiccions, i el retrat és magistral.

La ruta va acabar el 1890, a Àpia (Samoa), on va viure fins el desembre de 1894, data de la seva mort, a l'edat de 43 anys. Entre les seves nombroses novel·les cal destacar *L'illa del tresor* (1883), *El Dr. Jekyll i Mr. Hyde* (1886), *La fletxa negra* (1888) i *El senyor de Ballantrae* (1889).

Robert Louis Stevenson no va tenir fills propis del seu matrimoni amb Fanny Osbourne, però l'obra que va deixar és el millor testimoni del seu pas per aquest món.

2.1.- Busca informació i imatges sobre les obres més importants de Robert Louis Stevenson.

L'estrany cas del Dr. Jekyll i Mr. Hyde _____

La fletxa negra _____

El senyor de Ballantrae _____

2.2.- Digues si aquestes afirmacions sobre l'autor són veritables o falses.

V	F	
☐	☐	1. Robert Louis Stevenson va néixer a Londres.
☐	☐	2. Va estudiar enginyeria nàutica, però no va arribar a exercir mai.
☐	☐	3. A Robert Louis Stevenson no li agradava viatjar.
☐	☐	4. Va escriure <i>L'illa del tresor</i> l'any 1998.
☐	☐	5. Va patir problemes de salut.
☐	☐	6. Va tenir dos fills amb la seva esposa.
☐	☐	7. <i>L'estrany cas del Doctor Jeckyll i Mr. Hyde</i> el va convertir en cèlebre i escriptor ben pagat de la nit al dia.

3.- EL COL·LOQUI AMB ELS ACTORS

En acabar l'espectacle tindràs l'oportunitat de preguntar als actors tots els dubtes que tinguis sobre l'argument de l'obra, el muntatge teatral, la preparació de l'obra o sobre el món del teatre.

3.1.- Pensa en tres preguntes que t'agradaria fer als actors de l'obra sobre la història.

3.2.- Creus que és emocionant fer d'actor o d'actriu? Penses que és molt difícil preparar l'espectacle? I aprendre tot el text? Ho preguntem als actors?

DESPRÉS DE L'OBRA

4.- L'OBRA

4.1.- Qui és, al principi, el capità de la Hispaniola?

4.2.- Qui és el personatge principal i el principal narrador de l'obra? Explica les característiques d'aquest personatge.

4.3.- On troba en Jim el mapa del tresor?

4.4.- El capità Smollet no es troba del tot a gust quan ha d'emprendre el viatge. Per què?

4.5.- Com acaba l'aventura per al nostre protagonista i els seus amics? T'esperaves un altre final?

4.6.- Escriu els noms de cada personatge segons les seves característiques.

a) És molt valent, xafarder, treballador i intel·ligent. La sort el portarà a viure una fantàstica aventura a bord d'un vaixell anomenat la Hispaniola i a trobar un tresor.

Personatge:

b) És mentider i el seu únic interès són els diners.

Personatge:

c) Metge i amic de Trelawney, que viatja en aquesta aventura i també narra la història. És ell qui enrola Jim en l'aventura i qui crearà el pla per enganyar Silver. Ajuda Jim a lliurar-se dels pirates.

Personatge:

d) És el capità de la Hispaniola. Des del primer moment, està descontent amb la seva tripulació, ja que els mariners no li inspiren confiança. Durant un combat contra els pirates és ferit. És un home sincer i obstinat.

Personatge:

e) Fa deu anys que no veu mai un vaixell i ha de protegir les pedres falses. És molt enginyós.

Personatge:

5.- L'ESCENOGRAFIA I EL VESTUARI

5.1.- T'ha agradat el vestuari dels actors? Com t'imaginaves que seria abans de veure l'obra? Dibuixa una proposta de vestuari d'un dels personatges.

5.2.- L'obra està ambientada dins d'un vaixell, quins elements de l'escenografia t'han agradat més? N'hauries afegit algun més?

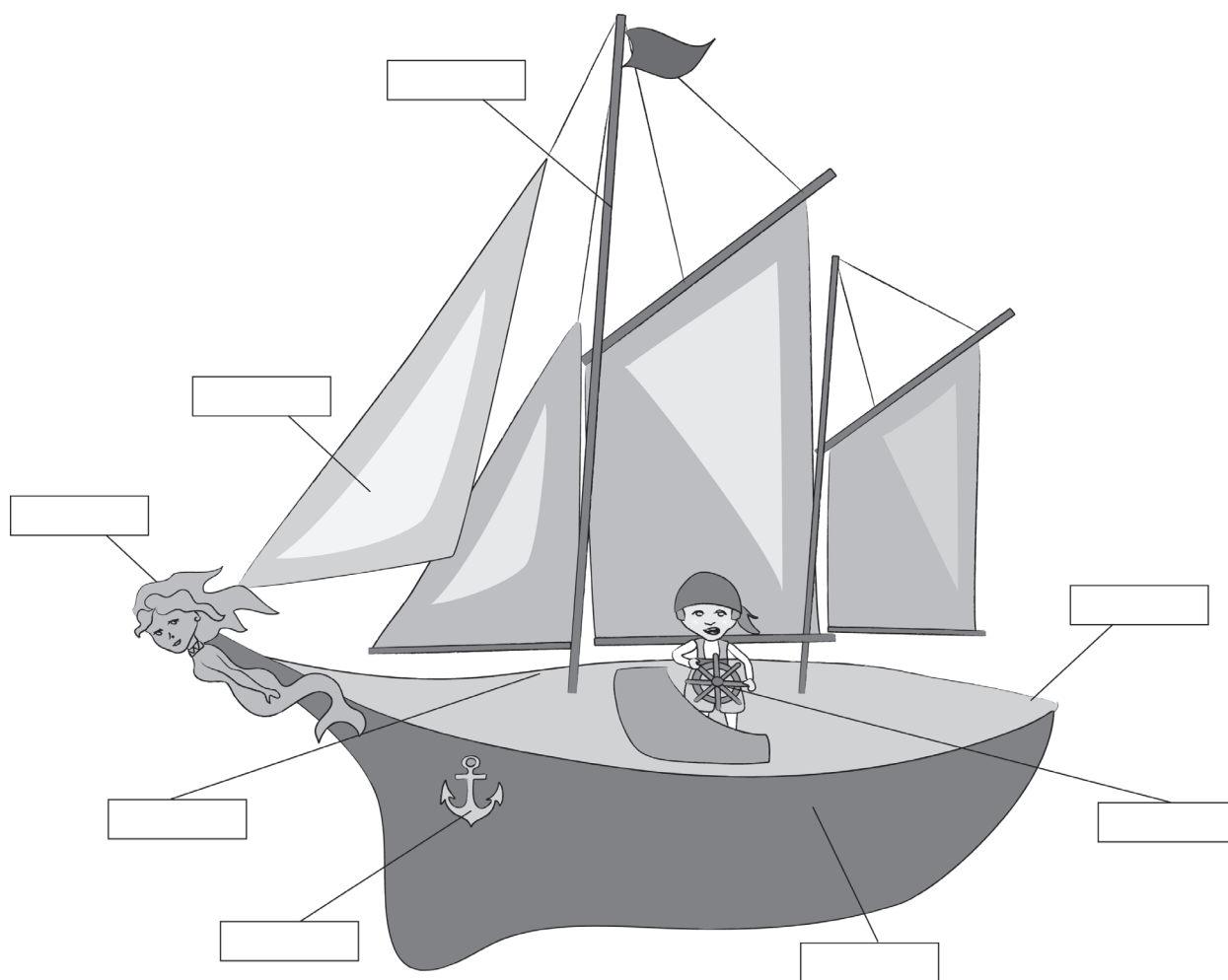

6.- ACTIVITATS

6.1.- Relaciona les parts del vaixell amb la definició corresponent.

• Vela	• Aparell de ferro que, lligat a l'extrem d'un cable o cadena, es fa baixar fins a tocar el fons de l'aigua, on es clava i impedeix que la nau sigui emportada pel vent o pels corrents.
• Timó	• Part davantera d'un vaixell
• Estribord	• Part posterior del vaixell, on es troben el timó i les eines de navegació.
• Pal	• Cadascun dels elements de tela que serveixen per a rebre la impulsió del vent i propulsar l'embarcació.
• Popa	• Element vertical on es ferma la vela.
• Àncora	• Costat esquerre d'una nau mirant cap a proa (cap endavant).
• Proa	• Dispositiu utilitzat per maniobrar embarcacions.
• Babord	• Costat dret d'una nau mirant cap a proa (cap endavant).

6.2.- Ara, escribiu els noms corresponents a les parts del vaixell en aquesta imatge:

6.3.- La paraula pirata és molt semblant en diferents llengües. Busca aquesta paraula en els següents idiomes i omple el quadre següent:

Castella	Català	Euskera	Gallec	Anglès	Francès	Italià	Alemanys

A continuació elabora tu mateix una definició de la paraula:

6.4.- Aquí tens un fragment de la novel·la. Omple els espais buits amb les paraules corresponents.

MARINERS - VAIXELLS - ALEGRIA - MAR - ARANYA - CORDES

(...) Vam emprendre el camí cap allà i, amb gran,
 vaig poder observar els molls i la gran quantitat de de tota mida,
 arboradures i nacionalitats. En un d'ells els cantaven mentre
 treballaven; en un altre, els homes estaven enfilats dalt d'unes
 que no semblaven més gruixudes que el fil d'una
 Encara que tota la vida havia viscut al costat del,
 semblava com si no l'hagués vist mai. (...).¹

¹ STEVENSON, Robert L. *L'illa del tresor*. Barcelona: Barcanova, 2006.
 (Antaviana Nova Clàssics).

6.5.- El protagonista de l'obra busca un tresor. Com ho fa per trobar-lo? Confecciona un mapa del barri on vius i elabora el recorregut que fas cada dia per anar a l'escola. És la ruta més ràpida? Observa si tens més opcions de rutes i dibuixa-les amb colors diferents.

6.6.- Busca aquestes paraules a la sopa de lletres següent:

**PIRATA - BOTA - ILLA - MARINER
TRESOR - LLORO - VAIXELL - POSADA - ROM - PROA**

L	L	O	R	O	P	T	V	A	E	X
P	F	T	Y	I	E	P	R	O	A	I
O	I	L	B	F	T	S	I	B	K	L
S	V	T	O	G	E	I	O	A	A	L
A	B	L	T	R	E	S	O	R	T	A
D	E	A	A	H	V	N	U	T	D	V
A	V	A	I	X	E	L	L	B	R	O
E	R	O	P	I	N	M	S	C	O	A
V	P	I	R	A	T	A	S	E	M	I
C	M	A	R	I	N	E	R	E	M	O

6.7.- Dibuixa una illa amb els següents elements:

- duna
- cim
- turó
- penya-segat
- cova

6.8.- Respon a les següents preguntes:

a) En Jim ha de recórrer 946 km per poder arribar a l'illa; fins el moment ha recorregut 487 km . Quants km li queden per arribar al seu destí?

b) Si en 5 minuts el vaixell recorre 1 Km, quants minuts tarda a arribar a l'illa?

c) Tres cofres pesen el mateix que cinc caixes. Si cada cofre pesa 0'81 Kg, quant pesarà una caixa?

6.9.- Busca les 7 diferències entre aquests dos textos².**Text 1:**

L'aspecte de l'illa, quan vaig pujar a coberta l'endemà al matí, havia canviat completament. Ara la brisa ja havia cessat del tot, però durant la nit havíem avançat un bon tros i estàvem aturats una mitja milla al sud-est de la part inferior de la costa oriental. Un bosc grisós cobria bona part de la superfície.(...)

La Hispaniola no parava de gronxar-se, i els embornals s'enfonsaven en la maror de l'oceà. Les botavares tensaven les politges, el timó anava d'un cantó a l'altre i tot el vaixell cruixia, grinyolava i es movia com els telers d'una fàbrica. Em vaig haver d'aferrar a l'estai de popa, i el món girava vertiginosament davant dels meus ulls; perquè, si bé jo era bastant bon mariner quan navegàvem, això d'estar aturats i d'anar rodolant com una ampolla no vaig arribar mai a aguantar-ho sense marejar-me, sobretot al matí, amb l'estómac buit.

Fos per això o bé per l'aspecte de l'illa, amb aquells boscos grisencs i melancòlics i amb aquelles punxes de pedra tan feréstegues, i el rompent de les onades que podíem veure i sentir escumejant i retrunyint sobre l'escarpada costa, el cas és que, tot i que feia un sol càlid i radiant i els ocells de la costa pescaven i xisclaven al voltant nostre, i qualsevol hauria desitjat desembarcar després de tant de temps a alta mar, a mi em va caure l'ànima als peus, com se sol dir; i, només amb aquell primer cop d'ull, el simple nom de l'illa del tresor ja em resultava odiós.

² STEVENSON, Robert L. *L'illa del tresor*. Barcelona: Barcanova, 2006. (Antaviana Nova Clàssics).

Text 2:

L'aspecte de l'illa, quan vaig baixar a coberta l'endemà al matí, havia canviat completament. Ara la brisa ja havia cessat del tot, però durant la nit havíem avançat un bon tros i estàvem aturats una mitja milla al sud-est de la part inferior de la costa oriental. Un bosc verdós cobria bona part de la superfície.(...)

La Hispaniola no parava de gronxar-se, i els embornals s'enfonsaven en la maror de l'oceà. Les botavares tensaven les politges, el timó anava d'un cantó a l'altre i tota l'illa cruixia, grinyolava i es movia com els telers d'una fàbrica. Em vaig haver d'aferrar a l'estai de proa, i el món girava vertiginosament davant dels meus ulls; perquè, si bé jo era bastant bon mariner quan navegàvem, això d'estar aturats i d'anar rodolant com una ampolla no vaig arribar mai a aguantar-ho sense marejar-me, sobretot al matí, amb l'estómac ple.

Fos per això o bé per l'aspecte de l'illa, amb aquells boscos grisencs i melancòlics i amb aquelles punxes de pedra tan feréstegues, i el rompent de les onades que podíem veure i sentir escumejant i retrunyint sobre l'escarpada costa, el cas és que, tot i que feia un sol càlid i radiant i els pescadors de la costa pescaven i xisclaven al voltant nostre, i qualsevol hauria desitjat desembarcar després de tant de temps a alta mar, a mi em va caure l'ànima als peus, com se sol dir; i, només amb aquell primer cop d'ull, el simple nom de l'illa del tresor ja em resultava fantàstic.

6.10.- Relaciona cada tipus d'oració amb l'exemple corresponent.

• enunciativa afirmativa	• Sereu rics com reis!
• interrogativa	• El bot era una embarcació molt segura.
• enunciativa negativa	• Algú sap on es troba amagat el tresor?
• exclamativa	• Som-hi, busqueu-los!
• imperativa	• No hi és enlloc.

6.11.- Cerca per Internet una notícia que puguis relacionar amb pirates. Enganxa la notícia i contesta les següents preguntes:

a) Què és el que ens expliquen?

b) En quin mar ha ocorregut?

c) Qui va sortir perjudicat del fet?

d) Com es va produir?

NOTÍCIA:

Ara crea tu la teva pròpia notícia de pirates i elabora-la com si fossis un autèntic periodista.

SOL·LUCIONS

2.2.- Digueu si aquestes afirmacions sobre l'autor són veritables o falses.

1. Robert Louis Stevenson va néixer a Londres. F
2. Va estudiar enginyeria nàutica, però no va arribar a exercir mai. V
3. A Robert Louis Stevenson no li agradava viatjar. F
4. Va escriure L'illa del tresor l'any 1998. F
5. Va patir problemes de salut. V
6. Va tenir dos fills amb la seva esposa. F
7. *L'estrany cas del Doctor Jeckyll i Mr. Hyde* el va convertir en cèlebre i escriptor ben pagat de la nit al dia. V

6.1.- Relaciona les parts del vaixell amb la definició corresponent.

- Àncora: aparell de ferro que, lligat a l'extrem d'un cable o cadena, es fa baixar fins a tocar el fons de l'aigua, on es clava i impedeix que la nau sigui emportada pel vent o pels corrents.
- Proa: Part davantera d'un vaixell.
- Popa: Part posterior del vaixell, on es troben el timó i les eines de navegació.
- vela: Cadascun dels elements de tela que serveixen per a rebre la impulsió del vent i propulsar l'embarcació.
- Pal: Element vertical on es ferma la vela.
- Babord: Costat esquerre d'una nau mirant cap a proa (cap endavant).
- Timó: Dispositiu utilitzat per maniobrar embarcacions.
- Estribord: Costat dret d'una nau mirant cap a proa (cap endavant).

6.4.- Aquí tens un fragment de la novel·la, omple'n els espais buits amb les paraules corresponents.

(...) vam emprendre el camí cap allà i, amb gran ALEGRIA, vaig poder observar els molls i la gran quantitat de VAIXELLS de tota mida, arboradures i nacionalitats. En un d'ells els MARINERS cantaven mentre treballaven; en un altre, els homes estaven enfilats dalt d'unes CORDES que no semblaven més gruixudes que el fil d'una ARANYA. Encara que tota la vida havia viscut al costat del MAR, semblava com si no l'hagués vist mai. (...).

6.6.- Busca aquestes paraules a la sopa de lletres següent:

L	L	O	R	O	P	T	V	A	E	X
P	F	T	Y	I	E	P	R	O	A	I
O	I	L	B	F	T	S	I	B	K	L
S	V	T	O	G	E	I	O	A	A	L
A	B	L	T	R	E	S	O	R	T	A
D	E	A	A	H	V	N	U	T	D	V
A	V	A	I	X	E	L	L	B	R	O
E	R	O	P	I	N	M	S	C	O	A
V	P	I	R	A	T	A	S	E	M	I
C	M	A	R	I	N	E	R	E	M	O

6.8.- Respon a les següents preguntes:

- a) $946 - 487 = 459$
 b) $946 \times 5 = 4730$
 c) $45 \times 3 = 135$

6.9.- Busca les 7 diferències entre aquests dos textos.

- pujar / baixar
- grisós / verdós
- tot el vaixell / tota l'illa
- popa / proa
- buit / ple
- ocells / pescadors
- odiós / fantàstic

6.10.- Relaciona cada tipus d'oració amb l'exemple corresponent.

- enunciativa afirmativa: El bot era una embarcació molt segura.
- interrogativa: Algú sap on es troba amagat el tresor?
- enunciativa negativa: No hi és enlloc.
- exclamativa: Sereu rics com reis!
- imperativa: Som-hi, busqueu-los!

ESPAIS I WEBS D'INTERÈS

- Espais web dedicats a la figura de Robert Louis Stevenson. Hi trobareu la seva biografia, les seves obres, imatges i moltes altres curiositats dels seus llibres:

http://es.wikipedia.org/wiki/robert_Louis_Stevenson

<http://www.epdlp.com/escritor.php?id=2334>

<http://www.biografiasyvidas.com/biografia/s/stevenson.htm>

- Pàgina web sobre la pirateria i els vaixells pirates.

<http://www.mgar.net/var/mpiratas.htm>

<http://www.corsarios.net/>

- Pàgina web molt didàctica sobre la història de la pirateria i els pirates més famosos de la història.

http://bibliotecadigital.ilce.edu.mx/sites/colibri/cuentos/piratas/htm/sec_2.htm

- Pàgina web que parla sobre els còmics i les pel·lícules de pirates.

http://www.todoababor.es/articulos/peli_comic.htm

L'ILLA DEL TRESOR

Teatre 1r i 2n d'ESO
www.transeduca.com
info@transeduca.com
934 740 002

transeduca